

ZAVIČAJNI MUZEJ VARAŽDINSKE TOPLICE

Trg slobode 16, 42223 Varaždinske Toplice, tel. 042/ 633-339

Tip muzeja:	opći muzej
Vrsta muzeja:	zavičajni
Djelokrug:	lokalni
Osnovano:	1937.
Osnivač:	grad
U sastavu:	
Sastavljen od:	
Broj stručnih djelatnika:	1
Ravnatelj:	Stjepan Hajduk
Voditelj:	
Stručni djelatnici:	Stjepan Hajduk (<i>viši kustos</i>)

1. Skupljanje građe

1.3. Darovanje

- Fundus Muzeja obogaćen je s 5 slika s izložbi održanih u Muzeju: po 1 slika Franje Bakliže, Zlate Merlin, Milana Frčka, Zdravke Komes-Vičić i Krešimira Šafara.
- Ivan Rabuzin darovao je primjerak knjige *Spomenik proglašenja hrvatskog službenim jezikom*, objavljene 1999. u 20 primjeraka.
- Prim. dr. Gustav Piasek iz Varaždina, povjesničar zdravstva, darovao je Muzeju kopiju knjige *Nachin jabuke zemelyzke szaditi...* iz 1788., čime je kompletirana zbirka knjiga slavnog liječnika i prosvjetitelja J. B. Lalangua.
- Miroslav Klemm iz Gradskog muzeja Varaždin darovao je kopiju fotografije topličkog Svetog Duha s kraja 19. st.

2. Zaštita

- Vođena je svakodnevna briga o muzejskim prostorijama i stalnome muzejskom postavu u Starom gradu. Redovitim provjetranjem i regulacijom grijanja održavana je potrebna mikroklima te sprečavani štetni procesi na izlošcima, izložbenim uređajima i ostalome. Poduzete su djelotvornije mjere za ovlaživanje zraka u sezoni grijanja.
- Više su puta fiksirani izlošci na panoima te presloženi oni u vitrinama, uz potrebno čišćenje.
- Od veljače do travnja u prostorijama stalnog postava i u radnoj prostoriji suzbijana je najezda mrava.
- Vođena je svakodnevna briga o drvenoj seoskoj kući u kojoj je smještena Etnografska zbirka. Redovit je prozračivana i čišćena prostorija i izlošci te pripadajući okoliš.
- Na seoskoj kući »curi« slama iz visoke južne strehe. To je donekle sanirano sredinom studenoga. Na sjeverozapadnom uglu objekta istrunule su donje daske (brvna) pa je trebalo riješiti problem odvodnje. Uz pomoć tehničke službe topličke Specijalne bolnice to je donekle sanirano, bez znatnih šteta.
- U muzejskom depou provodeno je redovito čišćenje i prozračivanje pri čemu se pazilo da brojni pohranjeni predmeti budu dostupni i da se na njima ne događaju štetne promjene. Poduzimana je potrebna zaštita od glodavaca, insekata i mikroorganizama. Učvršćena su prozorska krila da se

omogućiti prozračivanje tijekom cijele godine. Završena je montaža drvenih polica i sređivanje kamene rimskodobne građe na njima.

- Radi osiguravanja primjerenog smještaja kamene građe, uređene su podrumске prostorije depoa. Odatle je izbačena raznovrsna trula i crvotočna drvenarija, sanirani su zidovi i postavljene police za odlaganje kamene građe. Te su poslove izveli radnici arheološke ekipe Arheološkog muzeja iz Zagreba i studenti arheologije.
- Za izložbu *Obljetnice ljekarništva u Varaždinskim Toplicama* izvedeni su zaštitni zahvati na 3 metalna predmeta iz stare topličke ljekarne (radove je obavio viši muzejski tehničar Branimir Šimek iz Varaždina), a još je nekoliko predmeta očišćeno i preparirano.
- Iz postava Balneološke zbirke preparirano je kupališno zvonno i njegov drveni stalak.
- Obavljeni su završni radovi na istraživanju i konzervaciji foruma i kapitolija, što će se nastaviti i iduće godine. Zbog toga, kao i zbog radova na novoj kaptazi termalnoga vrela, arheološki kompleks izgleda neuredno. Poslovi su obavljeni u suradnji s Arheološkim muzeje iz Zagreba.

3. Dokumentacija

3.1. Inventarna knjiga

- Inventirani su novozaprmljeni predmeti likovnog fundusa čime je postignuta potpuna ažurnost inventarne knjige.
- U zajedničku knjigu inventara muzejskih predmeta uveden je 41 predmet — od 1432 do 1473. Uz ostalo, upisano je 8 predmeta iz povijesti DVD-a Varaždinske Toplice i 21 predmet iz povijesti topličke ljekarne.

3.3. Fototeka

- Rad na sređivanju fototeke.

3.6. Hemeroteka

- Izdvajanje članaka za hemeroteku iz mnoštva starih novina (posebno Varaždinskih vijesti)

3.10. Ostalo

- Sređivanje polica radnih prostorija u istočnom krilu Staroga grada. U depou je napravljen popis predmeta stavljenih

na police, što je također doprinos reviziji muzejskog fundusa jer je isti razmještaj unesen u inventarnu knjigu (ukupno 408 predmeta).

- Sređivanje fundusa knjiga

5. Stalni postav

- Izvedeno je nekoliko izmjena u stalnom postavu. U lipnju je Arheološki muzej iz Zagreba vratio dio predmeta posuđen prije više od 3 godine za izložbu *Vizualizacija...* (vraćeni su predmeti od kojih su napravljene kopije) pa su ponovno izložene 3 konzole, kapitel i ulomak baze stupa.
- U postavu Kulturno-povijesne zbirke s panoa o kaptolskom vlastelinstvu deponirani su izvorni izložci, a izložene kopije.
- Postav naive iz fundusa Muzeja deponiran je 2. ožujka i više nije vraćen, radi održavanja povremenih izložbi. Jedna od njih, *Krajolici iz fundusa ZMVT*, priredena u povodu Međunarodnog dana muzeja, ostala je kao dio stalnog postava do studenoga 2000.
- U nekoliko etapa, od travnja do studenoga, provedene su promjene u postavu topličkog medicarstva (zbog posudbe dijela građe).

6. Stručni rad

6.2. Posudbe (i davanja na uvid)

- Topličkom slikaru Vilku Mikulcu posuđena je 1 (njegova) slika za izložbu u Zagrebu i Zlataru.
- Za izložbu *Licitarsko umijeće* u Etnografskome muzeju u Zagrebu (svibanj-listopad 2000.) posuđeno je 9 predmeta: 7 drvenih licitarskih kalupa, posuda za nalijevanje gvirca i medicarska vaga.
- U sklopu tradicionalno dobre suradnje s Gradskim muzejem Varaždin, Marini Šimek omogućen je temeljit uvid u fundus antike Muzeja.

6.4. Sudjelovanje na kongresima, seminarima

Na skupu *Hrvatske obljetnice* 18. studenog 2000. u Varaždinskim Toplicama, Stjepan Hajduk održao je izlaganje o jubileju topličke ljekarne.

6.5. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika (u sklopu rada muzeja)

- Hajduk, Stjepan. Predgovor u katalogu izložbe Branke Šegović. Galerija Forum mladih
- Hajduk, Stjepan. Osam članaka o djelatnosti ZMVT-a, izložbama i kulturno-povijesnim temama. *Varaždinske vijesti*
- Hajduk, Stjepan. *Uz 30. obljetnicu smrti mr. ph. Josipa Čabriana. // Zbornik Hrvatske obljetnice.* Varaždin: Stol Družbe Braća hrvatskog zmaja
- Hajduk, Stjepan. *Pregled djelatnosti Zavičajnog muzeja Varaždinske Toplice u 1998. i 1999. godini. // Muzejski vjesnik.* 21/22 (2000.)

6.10. Revizija građe

Razvrstani su i sortirani brojni predmeti na visećim policama u kancelariji, što je doprinos reviziji muzejskog fundusa.

6.11. Stručna pomoć i konzultacije

- Stjepan Hajduk pomagao je Ivanu Rabuzinu u istraživanju podrijetla i starosti prezimena Rabuzin.

- Muzej pomaže učenicima i studentima pri izradi različitih pismenih uradaka posuđujući im literaturu te dajući konzultacije i omogućujući um uvid u fundus i dokumentaciju. Takvim su se uslugama u 2000. g. koristile 4 srednjoškolke i 2 studenta. Kao prilog dokumentaciji Muzeja dobiven je od korisnika 1 diplomski rad.

6.13. Ostalo

Sudjelovanje na Izložbi izdavačke djelatnosti hrvatskih muzeja i galerija koju priređuje MDC u sklopu Interlibera. Na 19. izložbi (7.-11. studenog) bila je zastupljena 1 knjiga ZMVT-a, izložbeni katalog i kalendar.

9. Izložbena djelatnost

- Izložba iz 1997. *Varaždinske Toplice — Aquae lasae / vizualizacija rimske arhitekture*, ostvarena 1997. g. u suradnji s Arheološkim muzejem iz Zagreba i dalje je »u pokretu« pa je u 2000. g. bila postavljena u Slovačkoj.
- Slike, keramika i skulpture Likovne sekcije KUD-a Varteks Izložbeni salon hotela Minerva, 25. veljače-26. ožujka
Opseg: 36 radova 33 autora
Izložba je ostvarena u suradnji s likovnim udrugama čiji su članovi izlagali.
Likovni postav: Stjepan Hajduk i Antun Sopić (toplički likovni pedagog i dizajner)
Na otvorenju izložbe nastupio je KUD Varteks s tamburaškim zborom i dijelom folklornog ansambla.
- *Ručni radovi — rukotvorine na tekstilu*
Dio stalnog postava Muzeja u Starom gradu, 3.-31. ožujka
Opseg: 125 uradaka 25 žena
Suorganizator: Socijaldemokratski forum žena iz Varaždinskih Toplica, koji je skupio radove te sudjelovao pri postavljanju izložbe
Likovni postav: Stjepan Hajduk i Antun Sopić
- Zlata Merlin, *Kinesko slikarstvo*
Izložbeni salon hotela Minerva, 1. travnja-2. svibnja
Opseg: 35 radova
Izložba je ostvarena u suradnji s Hrvatsko-kineskim društvom prijateljstva Varaždinske Toplice i Novi Marof
Likovni postav: Stjepan Hajduk i Antun Sopić
Na otvorenju su nastupili tamburaši KUD-a Marof.
- Slike Milana Frčka
Dio stalnog postava Muzeja u Starom gradu, 8. travnja-7. svibnja
Opseg: 25 slika (ulje/staklo)
Likovni postav: Stjepan Hajduk i Antun Sopić
Predgovor u katalogu: Božica Jelušić
Na otvorenju su nastupili recitatori iz Koprivnice i Preloga.
- Radovi bolesnika radne terapije
Izložbeni salon hotela Minerva, 3.-25. svibnja
Opseg: 174 predmeta u različitim materijalima i tehnikama
Suradnik na izložbi: ing. Antun Pokos
- *Krajolici iz fundusa ZMVT-a*
Dio stalnog postava Muzeja, 18. svibnja-1. prosinca
Opseg: 26 radova 25 autora
Izložba je priredena u povodu Međunarodnog dana muzeja.
Likovni postav: Stjepan Hajduk i Antun Sopić

- *Slike Zdravke Komes-Vičić*
Izložbeni salon hotela Minerva, 26. svibnja-30. lipnja
Opseg: 28 akrilika na platnu i kartonu
Izložba je ostvarena u suradnji s NP-om Varaždinske vijesti.
Predgovor u katalogu: Ernest Fišer
Likovni postav: Stjepan Hajduk i Antun Sopić
- *Slike Likovne sekcije »Podravka 72*
Izložbeni salon hotela Minerva, 9.-31. kolovoza
Opseg: 27 radova 25 autora
Izložba je ostvarena u suradnji s likovnim udrugama čiji su članovi izlagali.
Likovni postav: Stjepan Hajduk i Antun Sopić
- Mladen Grčević, *Djeca* — fotomonografska mapa
Izložbeni salon hotela Minerva, 17. studenog-10. prosinca
Izložba je ostvarena u suradnji s Društvom Naša djeca, Varaždinske Toplice
Likovni postav: Stjepan Hajduk i Antun Sopić
Na otvorenju su nastupili tamburaši i recitatori OŠ Varaždinske Toplice.
- *Obljetnice ljekarništva u Varaždinskim Toplicama — 180 godina priručne ljekarne i 140 godina javne ljekarne*
Dio stalnog postava ZMVT-a u Starom gradu, 9. prosinca 2000.-28. veljače 2001.
Opseg: 97 kataloških jedinica
Autori izložbe: Stjepan Hajduk i prof. dr. Vladimir Grdinić, povjesničar ljekarništva s Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta Zagreb
Suradnici: ing. Antun Pokos i mr. ph. Slavka Blaško, voditeljica ljekarničke jedinice u Varaždinskim Toplicama.
Suorganizatori: Ljekarna »K sv. Antunu«, Novi Marof i toplička Specijalna bolnica
Realizaciju izložbe omogućio je pokrovitelj Medika d. d. Zagreb te sponzori NK Tonimir i Grad Varaždinske Toplice.
Likovni postav: Stjepan Hajduk, Antun Sopić i suradnici

10. Izdavačka djelatnost

- *Kotar Novi Marof — pabirci iz knjige Vinka Sabljara* — izdavači: Matica hrvatska Novi Marof i Zavičajni muzej Varaždinske Toplice. Na prijedlog Ivana Rabuzina, iz Sabljarova *Miestopisnog rječnika kraljevinah Dalmacije, Hrvatske i Slavonije*, izdanoga 1866., izvadene su natuknice za naselja s područja nekadašnjeg kotara Novi Marof, u čijem je sastavu bio i toplički kraj. Stjepan Hajduk, jedan od tri urednika, napravio je koncepciju knjige i napisao potrebne povijesne osvrtne.
- Katalog izložbe Mladen Grčević, *Djeca* — fotomonografska mapa
- Katalog izložbe *Obljetnice ljekarništva u Varaždinskim Toplicama — 180 godina priručne ljekarne i 140 godina javne ljekarne*
- Pozivnice za izložbe: *Slike, keramika i skulpture Likovne sekcije KUD-a Varteks*; *Zlata Merlin, Kinesko slikarstvo*; *Slike Milana Frčka*; *Slike Zdravke Komes-Vičić*; *Slike Likovne sekcije Podravka 72*; Mladen Grčević, *Djeca* — fotomonografska mapa; *Obljetnice ljekarništva u Varaždinskim Toplicama — 180 godina priručne ljekarne i 140 godina javne ljekarne*

- Za sve izložbe plakati su napravljeni računalom i kopiranjem.

11. Edukativna djelatnost

11.1. Specijalna vodstva

Osim stalnog postava u Starom gradu, posjetitelji su također bili vođeni u Etnografsku zbirku i arheološki kompleks, a upoznavani su i s ostalim spomenicima u mjestu te kompleksnom lječilišta. Davane su im i informacije o ostalim spomenicima u varaždinskoj regiji.

11.2. Predavanja

Održano je 46 nastavnih sati predavanja za 25 razrednih odjela i 8 većih skupina (oko 1 165 učenika i prosvjetnih djelatnika). Od osnovnih škola uslugama Muzeja koristile su OŠ A. i I. Kukuljevića, Varaždinske Toplice (najčešće), II. i III. OŠ Varaždin, Kneginec Gornji, Ludbreg, OŠ Lj. Modeca Križevci-PŠ Apatovac, Kloštar Podravski, Đurmanec, Samobor, OŠ A. Klasanca Lasinja i OŠ Gripe-Split. Muzej je posjetila i skupina iz Dječjeg vrtića Tratinčica, Varaždinske Toplice te Srednja strukovna škola Varaždin i Gimnazija Čakovec.

Organiziran je opsežan razgled s predavanjem za studente 4. godine Hrvatskih studija.

Tematika nastavnih sati bile su: sličice iz prošlosti zavičaja, muzej kao ustanova, prapovijest i antika, kulturna baština Varaždinskih Toplica i okolice te teme vezane za izložbe što ih priređuje Muzej.

12. Odnosi s javnošću (PR)

- Više su puta davani podaci dopisniku Jutarnjeg lista iz Novog Marofa i dopisnici Vjesnika iz Varaždina.
- Stjepan Hajduk sudjelovao je u emisiji Radija Kaj, Krapina, u programu Ljeto u zagorskim toplicama, snimanome u Varaždinskim Toplicama 1. srpnja.
- Stjepan Hajduk dao je 3. ožujka novinarki Mirjani Žugec obilje materijala za nekoliko emisija na 2. programu Hrvatskog radija.
- 22. rujna dani su podaci Varaždinskoj televiziji o topličkim »šutama« (javnim česmama termalne vode).

13. Marketinška djelatnost

U prodaji je određen broj razglednica.

14. Ukupan broj posjetitelja

- Broj posjetitelja stalnog postava: oko 2 550 (1 804 s plaćenom ulaznicom)
  - Povremene izložbe posjetilo je oko 7 000 osoba
- Ukupan broj korisnika usluga Muzeja: oko 11 000 osoba

15. Financije

Grad Varaždinske Toplice: 20 492,41 kn

16. Ostale akcije

16.2. Ostalo

- Čuvanje i odražavanje antičkoga arheološkog kompleksa u glavnom parku i Perivoju M. R. Strozzi. Tu se cijele godine, prema potrebi i više puta u danu i u različito vrijeme, provode kontrolni obilasci i nadgledanja, uz ažurno čišćenje i saniranje posljedica oštećenja i onečišćenja. U većem dijelu godine sustavno se održava zelenilo (uz pomoć topličke Specijalne bolnice).
- Ravnatelj Muzeja Stjepan Hajduk dobio je javno priznanje koje mu je Gradsko vijeće Varaždinskih Toplica dodijelilo uz Dan grada, ali ga je napismeno odbio primiti zbog odnosa financijaša prema Muzeju.
- Nastavljena je suradnja sa Specijalnom bolnicom za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske Toplice. Muzej je smješten u prostorijama Bolnice i u njoj i priređuje izložbe. Prezentirajući ujedno povijest lječilišta, daje Bolnici sve potrebne kulturno-povijesne informacije i besplatno prima sve skupine koje bolnica šalje: namještenike, poslovne i ostale suradnike, sudionike radnih, stručnih i znanstvenih skupova, rekreativce te ostale goste i pacijente.
- Specijalna bolnica dala je tiskati cjenik za svoju slastičarnicu Europa s fotografijom istoimenoga antičkog reljefa iz Muzeja.
- Nastavljena je suradnja s Turističkim uredom Turističke zajednice Varaždinske Toplice.
- Muzej je redovito na usluzi Gradskom poglavarstvu glede davanja kulturno-povijesnih podataka te vođenja službenih gradskih gostiju.
- Održava se suradnja sa Stjepanom Juranićem, vlasnikom NK i tiskare Tonimir.